

PIRKANMAAN
PELASTUSLAITOS

PIRKANMAAN PELASTUS- JA ENSIHOITOPALVELUIDEN VIRKAPUKU- JA TYÖVAATEOHJE

Voimassa 1.9.2025 alkaen

1 Yleistä

Tässä ohjeessa määritellään Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastus- ja ensihoitopalveluiden tehtäväalueella käytettävät virka- ja työasut sekä niiden käyttö. Ohjeessa määriteltyjen asukokonaisuuksien lisäksi käytetään tarvittaessa kulloisenkin tehtävän edellyttämiä suojavarusteita.

2 Pelastustoimen virkapuku

Pelastuslain (379/2011) 111 §:n mukaan pelastusviranomaisen on käytettävä virkatehtävissään pelastustoimen virkapukua, jollei virkatehtävän laatu tai luonne muuta edellytä. Pelastuslaitoksen muun henkilöstön velvollisuudesta käyttää pelastustoimen virkapukua päättää pelastuslaitos.

Pirkanmaan pelastuslaitoksella pelastustoimen virkapukua käyttää ensihoitopalveluiden henkilöstöä lukuun ottamatta koko muu henkilöstö.

Tämän asiakirjan pelastustoimen virkapukua koskevat ohjeet pohjautuvat sisäministeriön ohjeeseen pelastustoimen virkapuvusta (SM julkaisu 31/2016), pelastustoimen virkapuvusta sekä pelastusviranomaisen henkilökortista annettuun sisäministeriön asetukseen (507/2011) (jäljempänä virkapukuasetus) ja pelastustoimen virkapuvun tuotekuvausohjeeseen (SM julkaisu 8/2025).

2.1 Yleiset ohjeet virkapuvun käyttöön

Pelastustoimen henkilöstön pukeutumisen tulee virkapukua käytettäessä olla yhtenäistä. Työnjohdollisessa asemassa olevien viranhaltijoiden tulee huolehtia siitä, että henkilöstö käyttää virkapukua yhdenmukaisesti.

Pelastustoimen virkapuvussa käytettävien asusteiden tulee olla puhtaita, ehjiä ja käyttäjilleen sopivia. Virkapuvun napit pidetään kiinni ja vetoketjut suljettuina. Paita pidetään housujen tai hameen kauluksen sisäpuolella. Silitettävien asusteiden tulee olla silitettyjä ja nahkajalkineiden kiillotettuja. Virkapuvun käyttäjä huolehtii muutenkin siisteydestään.

Virkapuvussa esiinnyttään kohteliaasti ja huomaavaisesti, eikä virkapuvussa esiintyessä käytetä huomiota herättäviä koruja lävistyksiä, voimakasta ehostusta tai hiuslaitteita. Virkapuvussa ei esiinnytä päihtyneenä.

Virkapuvun kanssa voidaan tarvittaessa käyttää erillistä huomiotakkia tai -liiviä sekä suojakypärää ja muita turvavarusteita, jos työtehtävä sitä edellyttää.

PIRKANMAAN PELASTUSLAITOS

Pelastustoimen palveluksesta eläkkeelle jääneellä henkilöllä on oikeus käyttää eläkkeelle jääntihetken mukaisilla virka-asematunnuksilla varustettua virkapukua pelastustoimen yhteisöjen juhla-, edustus-, kilpailu- ja vastaavissa tilaisuuksissa sekä pelastusalan henkilöstön häissä ja hautajaisissa.

Pelastusopiston ammatillisessa peruskoulutuksessa ja päällystökoulutuksessa olevat opiskelijat käyttävät pelastustoimen virkapukua. Muut opiskelijat käyttävät omia vaatteita. Pelastuslaitos huolehtii tarvittavista suojavaatteista. Opiskelijoilla tulee olla näkyvällä paikalla laatta tai muu pidike, jossa lukee ”opiskelija” tai ”harjoittelija”.

2.2 Virkapuvun asukokonaisuudet

Pelastustoimen virkapukuun kuuluvat vaatteet, asusteet, ja varusteet on jaettu neljään asukokonaisuuteen:

- Asemavaatetus
- Toimistovaatetus
- Vierailuvaatetus
- Juhlavaatetus

Osa asukokonaisuuteen kuuluvista vaatteista ja asusteista on yhteiskäytössä kahden tai useamman asukokonaisuuden kesken. Eri asukokonaisuuksiin kuuluvia vaatteita ja asusteita voidaan yhdistellä pelastustoimen virkapukuohjeen mukaisesti.

Pirkanmaan pelastuslaitoksella käytettävät asukokonaisuudet ja niiden käyttö määritellään tarkemmin liitteessä 1.

2.3 Virka-asema- ja vakanssitunnukset

Pelastustoimen virkapuvun viranomaistunnukset, virka-asematunnukset ja virkapuvussa käytettävät muut tunnukset sekä niiden sijoittaminen virkapukuun on määritelty pelastustoimen virkapukuasetuksessa ja tuotekuvausohjeessa. Virkapuvussa käytetään vain asetuksessa ja ohjeessa määriteltyjä merkkejä ja tunnuksia.

Pirkanmaan pelastuslaitoksen henkilöstö käyttää liitteen 3 mukaisia virka-asematunnuksia. Viranomaistunnuksia ja virka-asematunnuksia käytetään kaikkien asusteiden yläosissa sekä virka- ja turkislakissa.

Mikäli Pirkanmaan pelastuslaitoksen viranhaltija tai toimihenkilö käyttää virkapukuaan Pelastusopiston ammatillisessa peruskoulutuksessa tai päällystökoulutuksessa, niin tällöin niissä ei tule käyttää viranomaistunnuksia ja virka-asematunnuksia.

3 Ensihoitopalveluiden henkilöstön työvaatetus

Ensihoitopalvelujen operatiivinen henkilöstö ja hallintohenkilöstö käyttää työtehtävissä liitteessä 2 määriteltyä ensihoidon työvaatetusta tai siviilivaatetusta.

Työvaatetuksen siisteyden ja yhtenäisyyden osalta noudatetaan soveltuvin osin pelastustoimen virkapuvusta annettuja ohjeita (luku 2.1).

Tämä ohje kumoaa aiemmat asiaa koskevat toimintaohjeet ja päätökset.

Liitteet

1. Pelastustoimen asukokonaisuudet ja niiden käyttö
2. Ensihoitopalvelujen asukokonaisuudet ja niiden käyttö sekä asut kuvin
3. Pelastustoimen virkapuvussa käytettävät virka-asematunnukset ja merkit

